

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 1 October 1776. Tisdagen. N:o 78.

Böteborgs Allehanda.

Från Turkiet af d. 17 Aug. Kriget mellan Porten och Persien blifwer ju längre ju allvarsammare. Af Turkiska Armeen komma 3:ne Corpser af fortrodda, en till negden af Bagdad, under Hasan Pascha: den andra under Baschan af Erzerum, til Kars, och den tredje, commenderad af Soanatchi Mustapha Pascha, til S. Dirwan. Ottomansk Statthammaren råbdes så pass i sista kriget med Ryssland, at Ministeren nu sorgfälligt söker indriva Tributerne af sine Provincier, i brist af penningar til operationernes drifwande emot Persianerne. Hofpodarerna af Molbau och Wallachiet, hvilka Furstendömen, i Kraft af Fedstractaten borde hafwa 2 År statsfrihet, äro befallde at upbära stat. Droligheterne i Syrien, förordtsakade af gamle Cheif Dahers söner, wil man förmoda innan fort warda dämpade.

Livorno d. 4 Sept. I går inträffade härslädes Hertigen af Stergötbland från Pisa och steg af wid Wårdehuset, Gyldene korset, complimenterades af här residerande Gouverneuren och samlige Generalitetet och bewisade om astoneu Co-medien.

Från Kyrtostaten af d. 4 Sept. Den 31 förl. månad om astoneu, såg man Corilla prydas med Lagerkrautsen. Det är nästan otroligt hwad rörelse detta åskadkom ibland Romerska Pöbeln, som annars litet intresserar sig om Dikt:konsten. Stackars Corilla! hon hade mängden emot sig. Prinsen af Gonzaga och hennes öfrige wänner nödgades påsthynda en Act, som annars blifwet widlyfrig och omständelig. Den 31, som sagt är, om astoneu, for Corilla i Grefwinnans Carpetti wagn, beledsagad af Henne och 2 andra Grefwinnor, til Capitolium. Af frugtan för den samlade Pöbeln förde man i fullt traf, afsteg under betäckning af Påfvens Lif:Gardie, och esporterades til den illuminerade stora Salen. Knapt war Corilla inkommen, innan Kronan påsattes. Första Conservatorn företrädde första Senators syftla wid detta tillfälle, som wälberankt hade företaget en liten resa. Candi atinnan war klädd i en Hopplegrön klädning och lång mantel. Hon sattes på en stor Känstol under det 12 Skalder afsmunade Hennes beröm, hwartil hon prompt tackade på wers, och för-gat icke at complimen era sig self: sågande: "Kronan är mig genom swert och meda sömårswad." Jubel:skriet, som fordom ledsagade Petrarcher och Perfetter wid afstefan, hördes icke; men Pöbeln inulsterade och utwislade Carofsen, deruti Corilla och Prinsen af Gonzaga åkte, Förridarn wille hindra ofog och särade några personer, som när hade gjort scenen bedröfwelig. Cardinalerne hade sidre delen lemnat Rom, och ingen Cardinal war närvarande wid Kröningen. Et prof af Romerska Pöbelns irgellöshet är det, at Den samma aften krönte en public Hora, wid namn Santaccia i quarteret Borgio, med samma ceremonier. Då man wille gripa up-hofsmanen til denna Kam:gärning, samlade sig folket så, at Gouverneuren Cor-naro nödge sig at ej skedde et almant upror. En Satyrisk Drama utkom på samma tid, i hvilken hellska Hans Helighet ej lemnades ostonad. Så störs denna Ceremonie. Corilla skal, som det sages, lemna Rom med Prinsen af Gonzaga, och det på wänners inrådande.

Gibraltär d. 25 Aug. Rejsaren af Marocco har utgiffwet Ordres til sine Cors-

ver at skondsammast utlöpa; och det wid förlust af Officerarens hufvud, om drögs-
mål ser. 8 Fregatter komma at kryssa wid Canariske öarne, under Adm. Perez
commando. Flere utrustas til krytsning i Medelhafvet.

Amsterdam d. 21 Sept. Private bref från Paris förmåla, at et krig med Spa-
nien hålles för oundvikligt, såsom och at Fransyska Ost. Compagniets Actier för
samma ordfat ansenligen faller.

Aleona d. 24 Sept. Då man i London, d. 13:de, väntade alla ögnablick tid-
ningar ifrån America, och bekräftelse af någre rykten, at Provincialerne öfvergifwet
Crown-Point, Lord Howe faller i Americanernes händer, m. m. så såg man i dag
Londoniska brefwen af d. 17 dennes med otålighet utelöfwa; men de blifwa icke de
mindre ute.

Paris d. 16 Sept. Af de afswarsamma anstalter, som göras i våra hamnar,
och den mångd Krigsföräd som inlägges i Magazinerne wid Sjö- och Gränse-ör-
terne, wil slutas til något viktigt företagande. Många rörelser förmåttas äfwen i
Ministren. Graf d' Aranda, Spannska Ambassadeuren har talat ur hög ton; men
Hofwet har beslutat icke underlåta något, som kan lända til Bourbonnska Husets ära.
Engelska Ambassadeuren, Lord Stormont återkom, efter en lång conferens med Mi-
nistrarne, ej något til alla delar.

Stockholm d. 23 Sept. De som äro bugade af arrendera Sjö, Gränse-
samt Landtull-, och Accis-Infostärne i Sverige och Finland, måste d. 21 nästf.
Octobr. innan Kl. 12 föremiddagen göra sine andud; dock bör den bitande wara för-
sedd med wederbäftig borgen för en Summa af 18000 Dal. samt eller deposition der-
af i reda penningar.

Om Nöflors Planterande och bergning samt demotfägeliga stora nytta wid ut-
fodring för Boskaps-kreatur, som befricar dem ifrån alla sjukdomar, och erätter för
derbristen på hö, är en Ströskrift i år utkommen från Kongl. Tryckeriet på halfe
ark i 4:to. Planteringen sker med rötter, eller med frö, lika förmånligt, allenast in-
ga andra frön och rötter, än af bränn- eller etter-näflor tagas. De triswas hälsas
uti höglända jordarter, imellast stenar och berg, samt uti sol-led. Pi marken där
de stola planteras, utbreddes annan matjord eller sepör til 2 tum högd, hwari de
säs eller planteras utan widare förberedelse. Gödningen sker, i brist af al-fög,
med annat lösfögs-ris, äfwen med gammal halm, samt Ene-tall- och gransis, som
bredes öfwer om höften och ligger på tills det rutnar. De näflor som af frön up-
wäxa, så ej bergas förr än andra året efter utsäningen. Bergningen sker tre gån-
ger om året, näml. i medlet af Junii, Julii och Augusti månader. Derigenom
blifwa de en smattlig föda för Boskapsen, antingen man wid utfodringen blandar dem
med halm, eller slår warmt watten på dem, och låter stå öfwer natten, då äfwen
lagen är kreaturen begärlig. De mjölke-tor, som så äta wäl nöflor, gifwa en vinn-
ig mjölk, smöret får en angenäm smak, och behåller sin gula färg hela win-vor-
öfwer. Boskaps-kreaturen må wäl deraf, blifwa fera, bestråras af inga sjukdomar,
mot hwilka de, som erfarenheten wisat, äfwen dymedelst äro förwarade. At Boska-
pen annas icke ge na åter näflor, kommer deraf, at de stått oflagne til Sep-tember
månad, då de äro både osmatlige och skadlige at äta. Hwad förmån skulle tillså
hela Riket af Näfle-planteringen på detta sättet, behöfwer icke bewisat.
(Uttur Lärda Tidningen).

Fortsättning af Commerce-Collegii Utslag. (Se föreg. No 77).

Om hwad ytterligare widkommer, at Sjötullsk-Rätten, i Protocollet ej skal

utfatt Loffens namn och hemvist, samt om borgen borde vara verificerad, och af hvem sådant icke borde, så emedan det befinnes, at Loffens namn är i Undersökningen antecknad, och Rätten jämväl underrättat Wollin genom påkrift å Utslaget om borgens ställande, hvilken han seber mera wid Rätten inlemnad och der godtånd blifwet; Ty finner Kongl. Collegium beswären härutinnan, äfwen vara obefogade. Och hvad sedermera hellsiva hufwudsaken angår, så aldenkund klaganden icke anföret några sådana skäl, som ändring deruti verka kunna; Fördenkul pröfwat Kongl. Collegium rättwist Sidulls Rättens öfverklagade Utslag at gilla och fastställa. I öfrigt skal Steppar Wollin för obefogade Beswår, böta Tugu Daler S:mt, och för det han emot Sidulls Rätten brukat et missfärdigt skrifsätt, Tio Daler samman mynt. År och dag som öfver skrifwet står.

På Kongl. Maj:ts och Rikens Commerce Collegii wagnar

N. E. Hofling.

(L. S.)

Aftryck.

Uf de, enigi Kongl. Maj:ts och Rikens Höglof Commerce Collegii Utslag af den 17 Junii fört. Stepparen Peter Wollin dömdes böter, är Bestagare andelen til Marstrand's Hospital betalt med Femtio Daler S:mt, Centonalen 16 öre S:mt mindre; som gyllerås. Marstrand d. 10 October 1775.

Sven A. Lundborg.

It förestående afkrifver äro med Originalerne lika lydande, intygat.

Joh Th Grundell.

Secret. och Not. Publ. i Kongl. Worto Franco och Fri-Staden Marstrand.

Säkert Botemedel för Huggormsbett.

När någon blifwet biten, bör han så snart derefter, som mögeligt är, intaga ett et glas watten, 6 droppar Alkali volatile eller eau de luce, och äfwen dermed gnida stället. Den sulte lägges sedan i en rowärmd säng, då han strort faller i wakening. Efter någon stund intages åter alkali, och swulsten minskas småningom; gifter går bort igenom utdunstningen, och man ser allena en gul släck omkring bettet, som försvinner efter någon tid. Om någon på landsbygden blifwer biten, bör han genast reisa til närmste stad, så wida alkali på stället ej stulle vara til hands; Swulnaden öles wäl ansenligt under resan, men 6 eller 7 timar gör det icke obotligt och man behöfwer endast taga några doser mer af Alkali. Alkali Volatile har äfwen med lita fördel blifwet försökt emot vaseri, förmodeligen det, som kommer af rasande hundars bett, och emot Champignonen, i synnerhet dem, som förorsaka en art af slag (Apoplexie) hwar af man dör inom 12 timmar.

(Dictionnaire de l'industrie)

Götheborg. Twänne Ostindiska Compagnie:s Skepp komma i år at afgå til Canton. = I dag afgår A. bers-Commenderingen af Elfsborgs Regimente.

S:mt, enligt Magistratens för de to utgångne Publicationer, all widare besättning med Skjuetsning och Rörslor för thet gamla Åfare-Gillet wid nu infallande Michelsmaga kommer aldeles at u höra, och hela förwältningen af den Nya Skjuets- och Åfare Inrättningen til resandes förskaffande samt Rörslors besörjande här i Staden och på def Landerier blifwet nu mera under entreprenade til Herr Kamnäs

ren Niclas Blomsterbahl en'ann uppläten uti Tio på hvarannan följande år, at väkna från den 15te October nu inkommande, och under hvarken tid ingen, wid Tio daler G:mts wite, må understå för gdra Currenrenewen härutinnan försång, eller för andra emot Lega; Mtså har Magistraten sådant härigenom allmänneligen kungöra welat, med underrättelse för en hwar, som Skjutsning och Rörsko beöfwat, at de hafwa sig hä om at anmäla hos förre Fralls Inspektoren Rudling som är boende uti Siver-Skul:en Linderbergs Hus på Wallgatan åt Kungsporten, hvilket närmare kommer at utwisas genom en utgång Tassa öfwer P:rien åt Gatan, hwilket til esterrättelse ländet. Göteborgs Rådhus d. 28 Sep. 1776.

Borgmästare och Råd.

Inkommande Skeppare: Charles Chalmers ifrån Peterhead, Watter Richard ifr. Dublin med Barlast.

Utgående: Lars Nyberg til Irland, L. Fries til London, William Mattson til Scotcland, Lurrel Lambly til Ipswich, med Järn och bräder, samt John May til Dunkirquen, John Rinselagh, William Morrison och Thomas Kelly til Lisabon, Barnaby Farran til Bilboa, Olof Kjellin til Marstrand och Hindrich Luis til Amsterdam med Ostindiska Waror.

Windens förändring: Winden war d. 27 Sydost och Syblig, d. 28 Syblig och Sydwest, d. 29 Westlig, d. 30 Nordwest.

Merel=Cours d. 28 Sept.

Hamburg 69 = = = = Mark R:mt.
Amsterd. 65 = = = = Mark R:mt.

Kung) örelser.

Onsdagen d. 2 October kl. precise 12 föremiddagen, stutas collecteringen för 52:dra dragningen, af Kongl. Nummer Lotteriet här i Göteborg, och dagen derpå Spnas Lott-försälgningen til 53:die dragningen.

En siltwer snusbosa, med uphögd arbete, förgylt inuti och märkt under botten med bokstäfwerne J. A. G. är af ägaren antingen på något ställe förgåten, eller och från honom bortstulen; den som här in kan gifwa saker underrättelse hos utgifwaren, undfår någotig wedergällning.

På et ställe finnes för billigt pris en brukad Landtärna; närmare underrättelse gifwes af Utgifwaren.

At undwisa oreda, får man lemna den underrättelse, at de utländske böcker, som i detta Blad äro intimerade, icke ännu finnas på stället, utan om några der af skulle åstundas, så skrivas de af Utgifwaren.

Hos Collegi Schola Fr. Joh. Molin kunna följande utländske Böcker erhållas: Lowth de Poeti Hebraeorum ed. Michaëlis, P. I. II. Michaëlis Erklär. der Paulinischen Briefe. Spaldings Casual-Predigten. Michaëlis Erklär. der Epistel an die Hebräer. Michaëlis Mosaisches Recht, Th. 1. 6. Leben Zinzendorfs von Spangenberg, Th. 1. 8. Lavaters Ansichten in die Ewigkeit. Th. 1. 3. Walchs Philologische Bibliothek, B. 1. folg. Murrays Medicinische Bibliothek, B. 1. folg. Werlhofs opera Medica, Th. I-III. Stolschs Musenon Criticum. Chymie par Beaumé, 3 Voll. figg. Michaëlis Oriental. Bibliothek, Th. I folg. Mosheims Erklär. der Briefe an die Corinthier, Th. 1, 2. Ernesti neue u. Neueste Theol. Bibliothek. Swite Compl.

N:o 79 utkommer nästkommande Fredag.